

ΌΛΟΙ ΤΟΥΣ ΞΕΧΑΣΑΝ

Οι νέες γενιές της φυλής μας όταν ακούνε τη λέξη μετανάστης αμέσως περνάει από το μυαλό τους ο τωρινός μετανάστης, που έχει έρθει στην πατρίδα μας ξεκινώντας τη δεκαετία του 1980 από μακρινές χώρες για να βρει μια καλύτερη τύχη και να καλυτερεύσει τον τρόπο ζωής του ή να ξεπληρώσει τις υποχρεώσεις του προς τους γονείς του, την οικογένειά του, τις αδελφές του ή έστω να βοηθήσει και αυτό το φτωχό χωριό του με το να προσφέρει να κτιστεί το σχολείο ή να γίνει η βρύση του χωριού. Ποιος από τους σημερινούς νέους της πατρίδας μας μπορεί να φανταστεί ότι όλα αυτά συνέβαιναν και σε εμάς, όταν από το 1890 αρχίσανε οι πρώτοι συμπατριώτες μας να ξενιτεύονται για να μπορέσουν να προσφέρουν στον τόπο τους περίπου τα ίδια που προσπαθούν να κάνουν οι σημερινοί μετανάστες στην Ελλάδα;

Πόσοι Τζιουρτζιώτες δεν αποχαιρέτισαν τις οικογένειές τους κάτω στον πλάτανο ή στο εικονοστάσιο της Αγίας Παρασκευής στη σμίξη με προορισμό την ξενιτιά, γιατί ο τόπος ήταν φτωχός και δεν μπορούσε να τους προσφέρει για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς τους γονείς τους και την οικογένειά τους;

Τουλάχιστον 80-100 άτομα από το χωριό Τζιούρτζια πήραν το δρόμο της ξενιτιάς προς όλα τα πλάτη και τα μήκη της γης, Αμερική, Αφρική, Ευρώπη, Αυστραλία και όλοι προσφέρανε ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνάμεις στο χωριό με απευθείας δωρεές ή προικίζοντας αδελφές, τις οποίες παντρεύονταν Τζιουρτζιώτες, χρήματα τα οποία με τη σειρά τους χρησιμοποίησαν για να αναπτυχθεί η τοπική ή η ελληνική οικονομία.

Πολλοί από τους Τζιουρτζιώτες μετανάστες βοηθήσανε να δημιουργηθούν οι τοπικοί φιλεκπαιδευτικοί και φιλανθρωπικοί σύλλογοι στο χωριό, αλλά και οι σύλλογοι στη νέα τους πατρίδα, για να υπάρχει η συνεχής επαφή μεταξύ τους. Οι ασπροποταμίτες μετανάστες (Τζιουρτζιώτες, Γαρδικιώτες, Κοταρίτες, Καστανιώτες, Κρανιώτες, κ.λ.π.) στην Αμερική είχαν δημιουργήσει το σύλλογο "ASPROTAMOS SOCIETY" και κάθε χρόνο στις 15 Αυγούστου είχανε το αντάμωμα για τρεις μέρες με κλαρίνα και ψητά αρνιά, πότε στην Ανάπολη και πότε στο Σαρλοτσβίλ, αλλά και στη Φλόριντα.

Σήμερα στο χωριό λίγοι θυμούνται ότι υπήρχανε Τζιουρτζιώτες μετανάστες, αφού και οι δωρεές τους στις εκκλησίες έχουν αφαιρεθεί ή τα ονόματά τους έχουν σβηστεί από τις βρύσες, που ανακατασκευάστηκαν και στις θέσεις τους έχουν μπει νέοι δωρητές χωρίς καν να γίνεται αναφορά στους πρότερους δωρητές.

Μερικές από τις οικογένειες του χωριού που είχανε δικούς τους ανθρώπους στην ξενιτιά είναι: Αλεξίου, Γιαννίση, Γκάρτζο, Γκουντούφα, Δήμα, Θεοδώρου, Καμπέρη, Καφαντάρης, Κλεισούρα, Κούτσια, Λαϊάκη, Μανώλη, Μαυρομάτη, Μουχασίρη, Μπάκα, Μπουκουράκη, Νάκα, Ντίκος, Ντουβέλη, Οικονόμου, Παπαγεωργίου, Πλαστήρα, Πολύζο, Ράππη, Σαμαρά, Σιμιτσή, Τριζώνη, Τσακατούρα, Τζίρο, Χύμα.

Το κάθε σόι που αναφέρεται παραπάνω είχε από δύο έως δέκα άτομα στην ξενιτιά, δηλαδή ολόκληρος ξεριζωμός από την πατρίδα. Από τα αρχεία της υπηρεσίας μετανάστευσης της Αμερικής και συγκεκριμένα στο λιμάνι εισόδου στη Νέα Υόρκη, υπάρχει η είσοδος του Νίκου Σαμαρά στη χώρα, ηλικίας μόλις 10 μηνών το 1920. Ο Νίκος Σαμαράς, αδελφός της Λόλας, μεγάλωσε στην Αμερική και σε ηλικία 21 χρονών στις αρχές του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου στρατεύτηκε στον Αμερικανικό στρατό και βρέθηκε στην απόβαση της Νορμανδίας, όπου σκοτώθηκε. Το 1950 η σωρός του Νίκου, κατόπιν επιθυμίας της μητέρας του Σοφίας, μεταφέρθηκε στο νεκροταφείο Σαράγεια στα Τρίκαλα από τον Αμερικανικό στρατό με τιμές και μετά από πολλά χρόνια η σωρός του μεταφέρθηκε στο στρατιωτικό νεκροταφείο του πρώτου νεκροταφείου Τρικάλων.

Σχεδόν ίδιο αριθμό ξενιτεμένων είχε το Γαρδίκι, η Καστανιά, η Κότορη και ελάχιστους η Μουτσιάρα, η Κρανιά, η Πολυθέα, τα Βελίτσανα, το Χαλίκι. Το φαινόμενο αυτό είναι θέμα έρευνας από κάποιο κοινωνιολόγο ερευνητή, που δόξα τω Θεώ έχουμε πολλούς τα τελευταία χρόνια.

Με αυτά τα λίγα θέλω να τονίσω και να φρεσκάρω τη μνήμη των Τζιουρτζιωτών για αυτούς τους πατριώτες που με τον έναν ή τον άλλο τρόπο προσέφεραν στο χωριό, αλλά ξεχαστήκανε πολύ γρήγορα. Στη συνέχεια υπάρχουν μερικές φωτογραφίες ορισμένων πατριωτών μας από τα αρχεία της υπηρεσίας μετανάστευσης της Αμερικής. Άξιον παρατήρησης είναι η ηλικία αυτών των παιδιών, που φεύγανε από την πατρίδα μας.

Χρήστος Σ. Λαϊάκης (15-10-2010)

Ακολουθούν κάποια δείγματα με μητρώα Τζιουρτζιωτών επιβατών και δυο φωτογραφίες πλοίων την εποχής με τα οποία έφευγαν οι συμπατριώτες μας για την Αμερική:

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

	
Name:	Demas, Christou
Ethnicity:	Greece, Greek
Place of Residence:	Ezourtza, Trik kala
Date of Arrival:	23 Oct 1907
Age on Arrival:	39y
Gender:	M
Marital Status:	M
Ship of Travel:	Prinzess Irene
Port of Departure:	Naples, Campania, Italy

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

	
Name:	Demas, Nicolas
Ethnicity:	Greece, Greek
Place of Residence:	Ezourtza, Trik kala
Date of Arrival:	23 Oct 1907
Age on Arrival:	16y
Gender:	M
Marital Status:	S
Ship of Travel:	Prinzess Irene
Port of Departure:	Naples, Campania, Italy

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

	
Name:	Demas, Theodoros
Ethnicity:	Greece, Greek
Place of Residence:	Chelidoni, Greece
Date of Arrival:	28 Aug 1912
Age on Arrival:	19y
Gender:	M
Marital Status:	S
Ship of Travel:	Argentina
Port of Departure:	Patras, Akhaia, Peloponnessos, Greece

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

	
Name:	Laiakis, Costantino
Ethnicity:	Greece
Place of Residence:	Atene, Greece
Date of Arrival:	20 Oct 1912
Age on Arrival:	20y
Gender:	M
Marital Status:	S
Ship of Travel:	Principe Di Piemonte
Port of Departure:	Naples, Campania, Italy

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

ELLIS ISLAND PASSENGER RECORD	
	
Name:	Lychos, Grigorios
Ethnicity:	Greece, Greek
Place of Residence:	Oziourzia, Greece
Date of Arrival:	22 May 1914
Age on Arrival:	35y
Gender:	M
Marital Status:	S
Ship of Travel:	France
Port of Departure:	Le Havre, Seine-Inferior, France

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

ELLIS ISLAND PASSENGER RECORD	
	
Name:	Raptis, Christos
Ethnicity:	Greek
Place of Residence:	Greece, Tziourtsa
Date of Arrival:	24 Oct 1911
Age on Arrival:	20y
Gender:	M
Marital Status:	S
Ship of Travel:	Martha Washington
Port of Departure:	Patras, Akhaia, Peloponnessos, Greece

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

<i>Name:</i>	Samaras, Georgios
<i>Ethnicity:</i>	Greek, Greek
<i>Place of Residence:</i>	Trikala, Greece
<i>Date of Arrival:</i>	18 Jun 1920
<i>Age on Arrival:</i>	48
<i>Gender:</i>	M
<i>Marital Status:</i>	M
<i>Ship of Travel:</i>	Themistocles
<i>Port of Departure:</i>	Piraeus, Attica, Central Greece and Euboea, Greece

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

<i>Name:</i>	Samaras, Nikos
<i>Ethnicity:</i>	Greek, Greek
<i>Place of Residence:</i>	Trikala, Greece
<i>Date of Arrival:</i>	18 Jun 1920
<i>Age on Arrival:</i>	10M
<i>Gender:</i>	M
<i>Marital Status:</i>	S
<i>Ship of Travel:</i>	Themistocles
<i>Port of Departure:</i>	Piraeus, Attica, Central Greece and Euboea, Greece

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

PASSENGER RECORD	
Name:	Samaras, Spyros
Ethnicity:	Greek
Place of Residence:	Convelitsa, Greece
Date of Arrival:	19 Apr 1907
Age on Arrival:	19y
Gender:	M
Marital Status:	S
Ship of Travel:	Gallia
Port of Departure:	Piraeus, Attica, Central Greece and Euboea, Greece

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

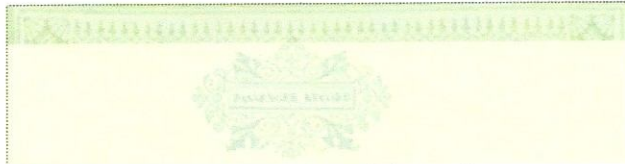
[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

PASSENGER RECORD	
Name:	Theodorou, Cristos
Ethnicity:	Greek
Place of Residence:	Tjourtsa, Greece
Date of Arrival:	4 Dec 1919
Age on Arrival:	48y
Gender:	M
Marital Status:	M
Ship of Travel:	Themistocles
Port of Departure:	Piraeus, Attica, Central Greece and Euboea, Greece

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

<i>Name:</i>	Tziros, Athanaios
<i>Ethnicity:</i>	Greek
<i>Place of Residence:</i>	Trisolos, Greece
<i>Date of Arrival:</i>	21 May 1914
<i>Age on Arrival:</i>	18y
<i>Gender:</i>	M
<i>Marital Status:</i>	S
<i>Ship of Travel:</i>	Themistokles
<i>Port of Departure:</i>	Piraeus, Attica, Central Greece and Euboea, Greece

PASSENGER RECORD

Here is the record for the passenger. Click one of the links on the left to view material related to the passenger.

[ADD TO YOUR ELLIS ISLAND FILE](#) [VIEW ANNOTATIONS](#)

<i>Name:</i>	Tsakatouras, Nicolaos
<i>Ethnicity:</i>	Greek, Greece
<i>Place of Residence:</i>	Tjourdja, Turkey
<i>Date of Arrival:</i>	17 Apr 1911
<i>Age on Arrival:</i>	20y
<i>Gender:</i>	M
<i>Marital Status:</i>	S
<i>Ship of Travel:</i>	Athinai
<i>Port of Departure:</i>	Piraeus, Attica, Central Greece and Euboea, Greece

The Tel Avi

Associated Passenger
Raptis, Christos

Date of Arrival
October 24, 1911

Port of Departure
Patras

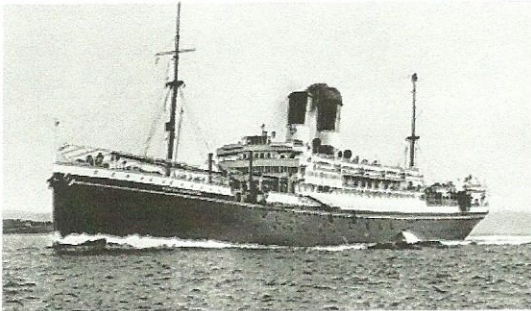

Photo: Richard Faber Collection

Built by Russell & Company, Port Glasgow, Scotland, 1908. 8347 gross tons; 460 (bp) feet long; 58 feet wide. Steam triple expansion engines, twin screw. Service speed 17 knots. 2190 passengers (60 first class, 130 second class, 2000 third class).

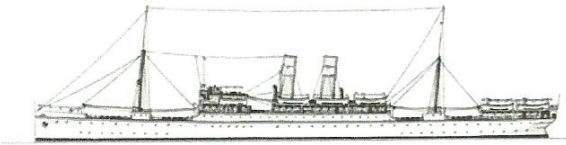
Built for Austro-Americana Line, Austrian flag, in 1908 and renamed **Martha Washington**. Trieste-New York service. Laid up at New York 1914-17 owing to World War I. Seized by US Government, in 1917 and renamed **USS Martha Washington**. Troopship service. Sold to Cosulich Line, Italian flag, in 1922. Mediterranean-New York and Italy-South America service. Sold to Lloyd Triestino, Italian flag, in 1933 and renamed **Tel Avi**. Burned and scrapped in 1934.

The Themistocles

Associated Passenger
Samaras, Georgios

Date of Arrival
June 18, 1920

Port of Departure
Piraeus

Drawing: Duncan Haws

Built by J. Priestman & Company, Sunderland, Scotland, 1907. 6045 gross tons; 400 (bp) feet long; 50 feet wide. Steam triple expansion engines, twin screw. Service speed 13 knots. 1700 passengers (100 first class, 100 second class, 1500 third class).

Built for Hellenic Transportation Line, Greek flag, in 1907 and renamed **Moraitis**. Piraeus-New York service. Renamed **Themistocles** in 1908. Chartered by National Greek Line, in 1908. No further Atlantic service after 1927. Scrapped in 1933.